

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio Decalogi Duabus distincta partibus

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Cooperatio cum iniquè pugnantibus, vel aliorum bona diripientibus, n. 41.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

tu certo cognoscas (nam si abest certitudo moralis, semper erit bonus presumendus) non peccas in petendo, ut is conficiat Sacramentum, v. g. ut te absolvat, quando alius bonus praesto non est, quia tunc necessitas, seu spiritalis utilitas te excusat à peccato, quod sacerdos ille posset, media saltem contritione, vitare. Sacerdos, inquam, sive Parochus sit tuus, sive nequam; eadem enim mihi videtur utriusque ratio. An liceat ab ejusmodi sacerdote sacramenta petere, quando sunt alij prohi, à quibus petere possum; an, inquam, liceat, solum ex eo capite, quod is est paratus, dicam mox: num: 65.

i. *Axon. p. 2. l. 12. c. 17. q. 7.*

40. Si Sacerdos esset excommunicatus, distinguendum diligenter est; si enim est vitandus, hoc est, publicus percussor Clerici, vel nominatim denunciatus, illicitè à te exposceretur, ut is sacramenta conficeret, quia tunc communicares in divinis cum excommunicato vitando, immo, quoad confessionem, invalidè eam ab illo susciperes; siquidem ab vitando Ecclesia vel tollit, vel suspendit omnem jurisdictionem: At vero si est non vitandus, hoc est, si habet quaecumque excommunicationem, modo non sit vel publicus percussor, vel nominatim denunciatus, potest à te & licitè, & validè rogari, ut conficiat: quia Concilium Constantiense id, in gratiam fidelium, concessit. Unde tunc ejusmodi excommunicatus, modo non se ipse ingerat, sed ad fidelium petitionem, sacramenta ministret, & licet

in quantum est ex capite excom-

municationis, & validè operatur.

I. Suar. de cens. d. 14. & 16. in Sanc. l. 7. de Mat. d. 9. nu. 8. Petr. Hurtad. 2. d. 173. sec. 18. q. 249. contra Suarium d. 16. cit. sec. 1.

Dico (quantum est ex capite excommunicationis) nam si per ipsum stet, quod non obtineat absolutionem, esset in peccato mortali, & tunc recurreret doctrina numeri praecedentis; jam enim tunc peteres sacramenta ab existente in mortali.

Cooperatio cum inique pugnansibus, vel aliorum bona diripientibus.

41. Urgentiorè causam ad excusandum requiri, quando opus est magis vicinum peccato abutentis, & quando est contra justitiam, statumus supra. Cum autem urgentem hanc causam esse metum mortis, vel similis valde gravis detrimenti, pateat ex dictis, consequenter fit, ut excusentur Christiani remigantes in trimeis Turcarum contra similes Christianos spugnantium, & praeterea ij, qui arma porrigunt à Turcis petita ad eosdem Christianos interimendos; asportantes item sarcinas ad bellum injustum necessarias, admoventes scalas &c. quia nisi Christiani captivi haec faciant, incurrunt periculum vitae; at non excusantur, etiam metu mortis, si Christianos occidant, si percutiant, si contra eosdem immediatè pugnent, si applicent ignem, quo comburantur naves, & Christiani in ea existentes, si eundem ignem applicent bombardis, ex quibus Christiani non terrendi solum essent (narrat

pro

pro hoc sine dubio excusarentur) sed etiam occidendi, quia hæc sunt intrinsicè mala; excusantur tamen, si inferant damnum Christianis in rebus externis, eas capiendo, vel destruendo, quia tunc sunt in extrema necessitate aliorum bonorum ad vitam tuendam: nam propterea eodem mortis metu excusatur is, qui admoveat scalas, vel humeris sustentat latronem, qui vult furari, imo & qui eundem furem adjuvat ad furandum: quilibet enim ad hæc jus habet in extrema necessitate. Et universaliter loquendo, præter extremam necessitatem, illa causa te excusabit, si concurras ad actiones indifferentes, quibus alter abutitur ad furandum, vel damnum in bonis inferendum, quæ iudicio prudentis iudicetur proportionata ad quantitatem furti, vel damni, ut ex dictis colligi potest.

n. Less. Sanch. alijque, Castrop. to. 2. tr. d. 6. p. 12. n. 10. o. Castr. l. c. n. 12 citans Molinam.

De cooperatione cum pejeraturo non jejunaturo, maleficio maleficiis dissoluturo.

42. De primo ex his egi li. 3. c. 1. §. 6. de secundo, præter modo n. 53. dicta, & à n. 40. dicenda, habuisti multa li. 4. c. 5. §. 6. de tertio dictum est satis li. 2. cum de maleficio.

Cooperatio cum usurario.

Tres classes personarum hic se offerunt. Ipse mutuarius, idest, ille, qui recipit ab usurario pecuniam mutuam, sub onere solvendi usuras; fa-

mulum tum mutuarius, tum usurarius. Cæteri alij non famuli, inter quos Notarius, Testes, Princeps.

Mutuarius.

43. Quoad mutuarium; tria quaeri possunt; primò, an ipsi liceatolvere usuras ob mutuum jam acceptum? Respondeo, licere, p quia hæc non est occasio peccandi, quæ detur usurario, cum ipse facile posset illas non recipere; sibi ergo imputet, si recipiat: nam mutuarius excusatur solvendo, quod promisit, ne habeatur infidelis, & ne claudat sibi ostium ad habendum iterum mutuum.

p. Sanc. l. 3. in dec. c. 8. n. 20. & de Lugot. 12. de just. d. 25. sec. 11. §. 1.

44. Secundò, an absolute petere liceat ab usurario pecuniam mutuam? Respondeo, licere, q si eo mutuo quis indigeat; tunc enim, qui sic petit, nec consulit, nec intendit eam usurarii injustitiam, quod certe esset iniquum, sed intendit utilitatem propriam, supposita malitia usurarii, quam solum permittit, non vult. At si mutuo non indigeat, sed eam pecuniã procuret, ut illicite expendat, etiam licere, probabile esse dicemus paulo post, r ex eo capite, quod petat ab usurario parato.

q. Idem ib. & communiter Castrop. Pont. Suar. alijq. allati à Dia. p. 5. tr. 7. de scandalo ref. 8. r Infra à n. 65.

45. Tertio, an petere liceat mutuum ab usurario, sic addendo. *Da mihi mutuum; nam tibi solvam tot usuras.* Respondeo, adhuc licere, s quando scitur usurarius non mutuaturus sine usuris